

NOVINKY z vědeckého života meziuniverzitních projektových týmů

Pomáháme městům adaptovat se na změnu klimatu

Adaptací měst na změnu klimatu se v našem týmu věnujeme dlouhodobě napříč několika výzkumnými projekty. V posledních letech dochází nejen na území České republiky ke stále častějším projevům změny klimatu, jako jsou intenzivnější srážky, vlny veder, extrémní vítr nebo období sucha. Tyto projevy negativně ovlivňují kvalitu našeho života, například bleskovými povodněmi, tepelným ostrovem města nebo problémy s dodávkami vody. Lze pozorovat i přímý dopad na zdraví obyvatel. Zároveň se mění i lidské chování a trávení volného času. Obyvatelé měst stále častěji vyhledávají místa pro tzv. krátkodobou rekreaci v zeleni, roste rovněž význam městského zemědělství.

Jaké jsou projevy změny klimatu v urbánním prostředí?

Tzv. zelená a modrá infrastruktura, která představuje propojenou síť zeleně a vodních prvků, je schopna celou řadu problémů efektivně řešit nebo jim předcházet. Prvky zelené a modré infrastruktury a jejich přínos pro zlepšení kvality života ve městech představuje naše nové video. Je určeno pro širokou veřejnost. Dostupné je na webových stránkách <http://bidelin.ioer.eu/video/>

Odkaz na video

Přínosy zelené a modré infrastruktury se zabývá také naše nová metodika. Obsahuje detailní postup, jak provést analýzu nákladů a přínosů za využití konceptu ekosystémových služeb. Ekonomické hodnocení jednotlivých prvků lze využít jako nástroj pro podporu budování a údržby zeleně ve městech. Vedle pokladů pro plánování obnovy, revitalizace nebo budování nových prvků, lze peněžní ocenění prvků zelené a modré infrastruktury využít i při vyjednávání s developery a dalšími investory vč. soukromých vlastníků a obyvatel, kteří svou činností kvalitu života

Metodika pro ekonomické hodnocení zelené a modré infrastruktury je ke stažení na stránkách www.ieep.cz

ve městě ovlivňují. Metodika obsahuje taktéž ukázkou aplikace postupu na příkladu zelené střechy.

Jan Macháček, Lenka Dubová

Jaké jsou přínosy projektů v odpadovém hospodářství?

Finalizujeme studii pro Ministerstvo životního prostředí ČR, která má navrhnout a otestovat metodiku pro hodnocení přínosu realizovaných projektů OPŽP v oblasti odpadového hospodářství k plnění cílů Plánu odpadového hospodářství ČR. K hodnocení využíváme vybrané statistické analýzy, vícekritériální regresní analýzy a rovněž mapové výstupy. Výsledky by měly MŽP pomoci při hodnocení účinnosti dotační politiky v dalších programovacích obdobích.

Studie se tak soustředí především na vyhodnocení environmentálních efektů projektů, které směřovaly do zařízení na nakládání s odpady (bioplynové stanice, kompostárny, dotřídňovací a recyklační linky, sběrné dvory, či překladiště), systémů odděleného sběru a prevence vzniku odpadu (např. kompostéry pro domácnosti). Hodnotí se rovněž to, do jaké míry podpořené projekty přispěly k vytvoření integrovaného systému nakládání s odpady na regionální úrovni a jejich propojení do celostátní sítě nebo ke zvýšení využívání odpadů s upřednostněním recyklace.

Jan Slavík

Inovativní přístupy v lesním hospodaření

Lesy mohou poskytovat mnoho užitků, zadržovat vodu v krajině a přispívat k ochraně před povodněmi, absorbovat skleníkové plyny, produkovat kyslík nebo být oblíbeným místem pro rekreaci. Jak podpořit poskytování těchto mimoprodukčních funkcí lesa, tzv. lesních ekosystémových služeb? Měli by být vlastníci lesů finančně motivováni, či je potřeba změnit institucionální prostředí? Tyto a další otázky byly diskutovány v rámci workshopu v Libereckém kraji, kterého se kromě majitelů a správců lesů zúčastnili i regionální politici, zástupci orgánů ochrany přírody či neziskových organizací.

Účastníci společně identifikovali nejzásadnější faktory, které ovlivňují inovativní přístupy v lesnictví směřující k podpoře mimoprodukčních funkcí lesa. Patří mezi ně např. přírodní katastrofy, politická podpora, ekonomická rentabilita, ale také podpora ze strany veřejnosti nebo finanční kompenzace za poskytování mimoprodukčních funkcí lesa a omezení těžební činnosti. Shodli se na tom, že mimoprodukčním funkcím lesa stále není věnována dostatečná společenská pozornost. Je proto potřeba pokračovat v odborných diskusích na toto téma a navrhnout konkrétní řešení.

Říjnový workshop v liberecké kavárně Kino Varšava jsme organizovali ve spolupráci s organizací Čmelák, společnost přátel přírody. Akce se konala v rámci celoevropského projektu InnoForEST, (blíže viz www.innoforest.eu).

Jiří Louda, Lenka Dubová

KALENDÁŘ AKCÍ

Finálové kolo soutěže Czech Envi Thesis

27. 11. 2019

Pořádáme soutěž o nejlepší environmentální bakalářskou a diplomovou práci v oblasti celospolečenských věd. Na IEEP v Ústí nad Labem vyvrcholí veřejnou prezentací 5 finálových prací a vyhlášením nejlepší práce prvního ročníku této soutěže. Vedle prezentací prací se můžete těšit na diskusi s předními odborníky (Jiřina Jílková, Bedřich Moldan, Miroslav Hájek a další) nebo na debatu mezi finalisty soutěže a hercem Ondřejem Vetchým. Více informací o soutěži naleznete na www.czechenvithesis.cz.

Konference o významu zelené a modré infrastruktury v Ústí nad Labem

28. 11. 2019

Ve spolupráci s drážďanským Leibniz Institutem pořádáme na UJEP v Ústí nad Labem konferenci *Význam zelené a modré infrastruktury pro kvalitu života ve městech*. Bližší informace na www.ieep.cz. Zájem o účast prosím potvrďte na ieep@ieep.cz.

„Future of Energy Systems on Local and Regional Level“ v Praze

25. - 26. 11. 2019

Zveme Vás na konferenci spolupřádanou Česko-Rakouskou expertní skupinou pro energetiku. Více informací na www.ieep.cz

E-academia

E-mail: office@e-academia.eu
www.e-academia.eu

IREAS

Institut pro strukturální politiku, o. p. s.
Kanceláře: Štěpánská 16, 110 00 Praha 1
E-mail: office@ireas.cz
www.ireas.cz

IEEP

Institut pro ekonomickou a ekologickou politiku
Fakulta sociálně ekonomická
Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem
Moskevská 54, 400 96 Ústí nad Labem
E-mail: ieep@ieep.cz
www.ieep.cz

KNIHA

Jaké otázky a problémy vyvstávají při realizaci přírodně blízkých retenčních opatření na soukromé půdě? L. Slavíková s kolegy publikovala knihu *Nature-Based Flood Risk Management on Private Land* v prestižním nakladatelství Springer. Více na www.ieep.cz.

PROJEKT BIDELIN

V Drážďanech jsme odstartovali již 7. ročník česko-německého studentského kurzu zaměřeného na *Hodnoty ekosystémových služeb, biodiverzity a zeleno-modré infrastruktury ve městech*.

KONFERENCE

Aplikaci ekonomického hodnocení zelené a modré infrastruktury představil M. Hekrl na mezinárodní konferenci *UrbanScapes Ostrava 2019*, která se věnovala budoucnosti městské krajiny.

ČLÁNEK

Jak co neefektivněji dosáhnout dobrého stavu vod? J. Brabec je hlavním autorem článku *„Using Bayesian Networks to Assess Effectiveness of Phosphorus Abatement Measures under the Water Framework Directive“* v prestižním časopise *Water*.